

Miért nem fogad a gyermekorvosunk, mikor a segítséget kérem?

Bizonyára sokukat ért váratlanul, hogy az elmúlt hét folyamán a korábban megszokott kapcsolattartási forma a házi gyermekorvosukkal gyökeresen megváltozott. Az alábbi kérdezz-felelek segítségével segíteni szeretnénk Önöknek abban, hogy értsék, miért voltak szükségesek a változtatások.

Igaz, hogy gyermekem orvosával csak előzetes telefonos időpontegyeztetést követően találkozhatunk személyesen?

Igaz. Az előzetes telefonos – vagy bármilyen más telemedicinás eszközzel végzett – kikérdezés azt a célt szolgálja, hogy gyermeke orvosa felmérje a koronavírus-fertőzés valószínűségét, vagy más betegségre utaló panaszok esetén az ellátás sürgősségét. Amennyiben koronavírus-fertőzés alapos gyanúja merül fel a kikérdezés során, akkor kifejezetten tilos a személyes találkozó az orvosi rendelőben! A további – a gyermek állapotától függő – teendők megszervezése ekkor is gyermekorvosuk feladata.

Miért, a gyermekorvosok félnek a koronavírustól?

Részben igaz. Más országok tapasztalatai azt mutatták, hogy ott, ahol a járvány kezdeti szakaszában nem vigyáztak eléggé az egészségügyi dolgozókra, később a megbetegedettek 10-20%-a közülük került ki. Az ellátásból így kieső egészségügyi dolgozók tovább nehezítették az amúgy is krízisbe kerülő betegellátást. További probléma, hogy minden 3. Magyarországon dolgozó házi gyermekorvos a veszélyeztetett korosztályba tartozik, vagyis 65 évnél idősebb, és több mint fele már elmúlt 60 éves. Őket mindenképpen meg kell védeni a betegellátás során a fertőzés veszélyétől.

De nem mindenki idős, őket is jobban veszélyezteti a koronavírus-fertőzés, mint a gyermekemet?

Talán. A jó hír, hogy az eddigi tudományos ismereteink alapján a gyermekek megbetegedése szinte mindig enyhe, vagy közepesen súlyos. Szerencsére a fiatal gyermekorvosok sem tartoznak a leginkább veszélyeztetettek közé, de tény, hogy a 40-50 évesek között már gyakoribb a súlyos lefolyású betegség. Ugyanakkor a betegség akár tünetmentesen, vagy enyhe tünetekkel is fertőzhet. Ilyen módon a betegeivel túl gyakran érintkező orvos, akár önhibáján kívül is a betegség terjesztőjévé, gócpontjává válhat. Míg Ön gyermekéért aggódik elsősorban, a házi gyermekorvosnak a többi gyermek biztonságát is figyelembe kell vennie.

Miért, nincsen megfelelő védőfelszerelésük, amit a gyermekem vizsgálatokor viselhetnének?

Részben igaz. A Magyar Orvosi Kamara felmérése alapján a legtöbb házi gyermekorvosi praxis nem rendelkezik olyan eszközökkel, mely a koronavírus fertőzést 100%-ban megakadályozza. Az igazság az, hogy kérdéses – ha volna is –, hogy a megfelelő gyakorlat hiányában alkalmazva azokat, sikerülne-e tökéletes védelmet kialakítani. Nem csak Magyarországon gondolják úgy, hogy a legbiztosabb védekezés az, ha nem jön létre a személyes találkozás.

Dehát eddig a legkisebb panaszok esetén is azonnal személyesen fogadott a gyermekorvos.

Igaz. Ugyanakkor veszélyhelyzet idején teljesen más szempontok alapján kell mérlegelni, mint „békeidőben”. Az alapellátásban – főleg ügyeleti időszakban – korábban létrejövő orvos-beteg találkozások nagy része (kb. 50-70%-a) eddig is megoldható lett volna közvetlen személyes találkozó nélkül. Számos oka lehet annak, hogy korábban nem így történt: a Magyarországon hagyományos orvosközpontú betegellátás, a telefonos – akár egészségügyi szakdolgozó által végzett – állapotfelmérés és tanácsadás gyakorlatának szinte teljes ismeretlensége, a felesleges igazolások rendszere, valamint a magyar társadalom egyre romló egészségértési ismeretei. Ezeknek az indokolatlan találkozásoknak elmaradása biztosan nem veszélyezteti gyermekét.

Akkor eddig teljesen feleslegesen jártunk az orvoshoz? Honnan tudhatom, akkor most, ha nagy a baj?

Részben igaz. Vannak állapotok, melyek súlyosságának felméréséhez gyakorlott szakember számára szinte egy pillantás is elegendő: *Milyen az első általános benyomás a gyermekről? Hogyan veszi a gyermek a levegőt? Milyen a gyermek tudatállapota? Milyen a keringése?* Korábban, enyhe panaszok esetén is gyermeke orvosa egy gyors, személyes találkozás alkalmával győződött meg ezekről. Most ez a feladat Önre vár.

De én nem vagyok orvos, nem vagyok erre képes.

Nem igaz. Mindenki, Ön is képes gyermeke állapotát megítélni, ha ahhoz segítséget kap. Ez a segítség most legtöbbször telefonon keresztül érkezik. Fontos, hogy figyeljen az orvos által feltett kérdésekre, ha valamit nem pontosan ért, nyugodtan kérdezzen vissza! Használjon videó- és hangfelvételt, küldjön fotót, ezeknek a legtöbb orvos most nagyon örül, mert segítenek döntésének alátámasztásában. A gyermekorvos által feltett kérdéseket érdemes felírni, azokat később, a gyermek állapotának követésekor újból és újból ellenőrizni. Rosszabbodás esetén kérjen ismét segítséget, a korábban egyeztetett telefonszámon.

De mi van éjszaka (hétvégén), ügyeletre azért vihetem, nem?

Nem. Ugyanazok az ellátási elvek vonatkoznak az ügyeleti időszakokra is, mint gyermekorvosa szokásos rendelési idejére. Sőt! Az ügyeleten sokkal nagyobb valószínűséggel találkozhatnak olyan beteggel, aki – önhibáján kívül – megfertőzheti Önöket. Mindenképpen próbáljanak meg először telefonos segítséget kérni. Írják fel a területileg illetékes ügyeleti ellátóhely elérhetőségét, hogy kéznél legyen.

Akkor most igazából nincs is olyan panasz, amikor a házi gyermekorvos személyes találkozást javasol?

De van. Csak nagyon ritkán. Szerencsére a valódi sürgősségi helyzetek igen ritkák, és most, hogy a gyermekek nem járnak közösségbe a betegségek is ritkulni fognak. Ugyanakkor előfordulhat, hogy például légúti tünetek nélkül jelentkező, elhúzódó láz esetén, vagy hasi panaszoknál orvosa vizsgálattal szeretné kizárni a súlyos betegséget. Nagyon fontos ugyanakkor, hogy légúti panaszok esetén, ha orvosa ránézésre súlyos nehézlégzést észlel, megtagadhatja a rendelőbe lépést és a vizsgálatot! Ekkor ugyanis nagyon magas a koronavírus-fertőzés lehetősége. Ebben az esetben azonnal intézkedni fog gyermeke mentővel történő kórházba szállításáról.

Akkor, ha azt mondta a gyermekorvos, hogy minden rendben van megnyugodhatok?

Részben igaz. A betegségek során változhat a gyermekek állapota, akár váratlanul és igen gyorsan is. Fontos, hogy a telefonos konzultációt követően állapotodjanak meg gyermeke orvosával abban, hogy milyen módon tudja felvenni a kapcsolatot a későbbiekben akár vele, akár más orvossal. Lehet, hogy orvosa azt kéri, hogy mindenképpen adjon visszajelzést a gyermek állapotáról. Ezt soha ne mulassza el! Mi továbbra is fogjuk az Önök kezét. Önök se engedjék el!

Arra is érdemes figyelni, hogy a gyermekek a szülő viselkedéséből következtetnek arra, hogy mekkora a baj. Most a korábbiaknál is alaposabban gondolja át, milyen teendői lennének egy esetleges vészhelyzet esetén. Tudja, a pánik a legrosszabb tanácsadó!

Vigyázzanak magukra! Vigyázzunk egymásra!

Készítette: dr. Kutas Katalin, dr. Pölöskey Péter, házi gyermekorvosok